

LÓRÁNT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLAMOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

Benedek Elek

Central University Library

4.
évf.
31. szám
1925. év
aug.
2.

Használd fel idődet!

— Irta: ENDRŐDI SÁNDOR. —

Nincsen mindig tavasz,
Nevető virágok,
Ősszel hervadozni
Látod a világot!
Aztán jön a zord tél,
Minden alél, megfagy...
Használd fel idődet,
Amíg fiatal vagy!

Mig az ég tündököl
S fény játszik az árnyon:
Játéknak tűnik fel
Minden a világon,
De ez a rózsás kor
Nagyon hamar elhagy...
Használd fel idődet,
Amíg fiatal vagy!

Ez vesszőparipán
Hetykén neki vágjat
Levegőben lengő
Déliab-országoknak.
— Nem föld az, atyafi,
Csak visszfénye annak...
Használd fel idődet,
Amíg fiatal vagy!

Amaz meg bandukol,
Bukdácsol magában,
Egyet lép előre
De kettőt lép hátra;
Célt téveszt, miközben
Elfogy erő, abrak...
Használd fel idődet,
Amíg fiatal vagy!

Te légy vidám s józan,
Mufass, de munkálj is.
Gondolj rá: nem minden
Május nap majális;
Hivatásod oly szép,
Oly nemes és oly nagy!...
Használd fel idődet,
Amíg fiatal vagy!

(Budapest.)

A kis Kerek Karika

Irta: DRASKÓCZY ILMA.

II.

Ha Kerek Karika — akit a halászcék most már csak Kari fiannak szólítottak — eresztette le a hálót, úgy sereglettek belé a halak, mintha lépesmézzel csalogatnák. S ha a Riska elé ő vetette a szénát, úgy ontotta a sűrű, mandulaízű, pompás tejet, hogy csodájára jártak a szomszédok, amint egyik sajtár a másik után csurrant, habzott tele a Maris asszony keze alatt. Ha ő ment be a városba a kordéval, amelyen most már nem csak halat, de tejet, vaját is hordtak be, úgy ellepték a vásárlók, mint a pillangóraj tavasszal a jázminbokrot. Egy év múlva már egy kis házat épített a halász, a másik évben pedig már földcskét is ragasztott hozzá.

Egyszer egy vasárnap alkonytájt a lombos eperfa alatt üldögéltek. A vacsoracsillag már fent volt s a hold görbe sarlója is ott kaszált az égi réten. A halásznő már eltakarította az asztalt, a halász pedig hosszuszáru pipájából pöfékelt, módos gazda képpen. Az istállóból kihallatszott, amint a tehénke ropogtatja az illatos szénát, amiben ugyan a

csacsikának is bőven volt része. A tyukanyó halk kot-kottal rendezgette szárnyai alatt álmos csibéit. S a duczban is csöndes bugással helyezkedtek a galambok éjszakára, a Bodri István gazda lábaihoz heveredett, Karinak pedig kedvenc cicája duruzsolt a vállán.

Maris asszony végignézett a boldog, ibékés, pihenő kis gazdaságon.

— Oh, Istenem, hála legyen neked, de szép és viruló minden! S ezen a csöndes, szép vasárnap estén valahogy olyan, mintha tündérek szállodnának körülünk.

— Hátha ilyenformán is van, — szólt bele titokzatos mosollyal a deli, ütköző bajszu, egészen meglegényesedett Kari, a régi kis Kerek Karika. — Jó nevelőszülőim, én tartozom kigyelmeteknek egy történettel, a magaméval. Itt az ideje, hogy elbeszéljem, mivel éppen ma van két esztendeje, hogy szerető házukba fogadtak.

— No, mondd el hát, fiam, úgy is naponként sokat forgott a fejemben idecsöppenésed titka — s Maris asszony kényelmesen elhelyezkedett a karoslócán. István gazda is rábó-

lintott s figyelése jeléül a pipacsutoráját jobb agyarából a balba tolta át.

— Messze, messze innen, tán hetvenhét napi járőföldre is, — kezdte Kari a történetet — volt a Fehérkirály birodalma. Egy nap a király, vadászat közben, patyolat fátyolával a csipkebokorban tövisek közt vergődő tündérlányra akadt. Kiszabadította s mivel a király nemcsak deli, szép legény volt, de azonkívül nemeslelkű és bátor is, a tündérlány megszerette s itt maradt érte földi asszonymak. A gólyamadár nemsokára egy kis fiut is hozott nekik ajándékba. Nagyon megörültek neki s nagy keresztelőt csaptak, melyre az egész ország népe fölzarándokolt. Ezt fölhasználta Feketekirály, a Fehérbirodalom régi ellensége s haddal rontott az országra. Fehérkirályt megölte Feketekirály s a királyné a gyermekével tűzön-vízen, árkon-bokron menekült. Hónapokig bolyongolt vad pusztaságokban, sűrű erdőkben, csak gyökerekkel táplálkozva, míg végre egy kerek tó partján összerogyott. Ekkor elhagyott tündér testvéreibe fohászzkodott, hogy segítsenek rajta s bocsássanak meg neki, amiért levette szárnyait egy földi ember kedvéért. A tündérek le is szálltak hozzá, nektárral megétették, ambróziával megittatták s megígérték, hogy kiszabadítják. De gyermekedet nem vihetjük magunkkal, — mondták neki — mert az ő ereiben földi ember vére is kering s őt nem bíránk fátyolszárnyunkkal a magasba emelni. Hanem elrejtjük őt a te ezüst gyűrűbe, eldugjuk ide a sűrű bokoraljba s később, ha az ellenség elvonnul, kiszabadítjuk. A királyné sehogysem akart megválni gyermekétől, de végül is kénytelen volt vele, mert a Feketekirály még a boszorkányokkal is szövetekezett, csak hogy a Fehérbirodalmat legyőzze. Már hallatszott is a zugó szél, amit sóprűn lovagolva csaptak s a tündéreknek menniök kellett. Mert ha az ember nem is, de a boszorkányok gonosz varázsszavai árthatnak a tündéreknek is és megbéníthatják hatalmukat. A kis gyermeket a gyűrűbe rejtve a bokor ágai közé dugták, a királynét pedig karjaikra véve elröpültek. A boszorkányok dühükben ekkor olyan iszonyu zivatart kavartak, hogy a kis ezüst gyűrű a bokorból beleröpült a tóba és megakadt a hinár és csigák közt a fenekén. Tizennégy álló esztendeig feküdt a gyűrű a tó mélyén, míg végre a tündérek fölfedezték hol-

létét. Ekkor megkérték a Tókirályt, hogy vesse ki a partra. A vízgyűrűk sodorták is, vetették is mind előbbre és előbbre, de mégsem sikerült volna a partra jutnia, ha egy markos halász ki nem meríti a meritő hálójával s egy jó halászné életre nem melegíti a dermedtből asszonyi szívével a benne levő gyermeket, akinek végre, a tündérek segítségével, sikerült a gyűrűt szétfeszítenie. Levegőre jutva aztán így ijesztette meg gyors növekedésével a jó halásznét a kis kerek karikából szinte percek alatt legénykévé serdült Kerek Karika.

Ez az én történetem, édes jó nevelő szülőim, végezte be az ifju az elbeszélést.

A haláspár alig tudott magához térni a meglepetéstől. István gazda szájában már rég kialudt a pipa. Maris asszony meg a kezeit már az elbeszélés alatt is csak egyre csapkodta. Most aztán nagy fohászzkodásba tört ki:

— Oh, Uramjézusom! És én meg csak oly egyszerű, paraszti, hozzá nem illő módon bántam vele, mintha épp a saját szegénysorsu szülőfőtem volna! S ő a riskát is megetette, vizet is hozott, fát is aprított. S te is, Ésvány, támadt füle tövét zavartan vakargató urára, te is a szamárkát is pucoltattad vele, kocsiskodni is hagyta — Uram, irgalmazz — a Fehér király fiát! Oh, ne haragudjon érte ránk, felséges királyfi, ne vegye bűnül nekünk, de nem tudtuk, ki él itt közöttünk s kinek mondjuk csak így: Kari te!

— Ugyan, ugyan, édes jó nevelőanyám, cirógatta, csillapítgatta a fölizgatott Maris asszonyt az ifju. Hisz csak hálát érzek, amiért magukhoz vettek és oly szeretettel tartottak, mint a saját gyermeküket és hogy dolgozni is megtanítottak, s lettem ilyen erős, izmos legény, amire nagy büszkeségem lesz még. Mert még csak ezután jö a birkózás a kemény sorssal, amíg visszaserzem édesapám elveszített birodalmát a Fekete királytól, a tündérek segítségével ugyan, de mégis a magam erejéből.

S azért most nekem el kell mennem. De nem örökre válunk. Kigyelmeteket mindig szüleimképpen fogom tekinteni, hisz az enyimek nincsenek már a földön. Most tündéryanám se jöhet többé földi anyának hozzám, mióta újból visszatért légi testvérei közé.

Sok veszedelem sok nehéz kaland vár rám, tudom, míg hirt adhatok kigyelmeteknek magamról, de addig is itthagynom ezt a kis

ezüst karikát az ujjamról, akassza, Maris anyám, újból a nyakába, mint két év előtt, s ha valamiben szükségét szenvednének, vagy bajba jutnának, csak pörgessék meg háromszor e mondással: »kerek karika, segíts!« — s az én jó vigyázó tündéreim láthatatlanul itt teremnek. Ha pedig újból elfoglalhatom majd édesapám trónját, hatlovas batárt küldök kigyelmetekért, jó nevelő szüleim s nem lesz többé se gondjuk, se bajuk egész életükben.

Ezzel a siró Maris asszonyt megcsókolta a két orcáján, átkarolta szeretettel a vállait, a meghatódott István gazdával melegen kezét rázott, körüljártatta szemét mégegyszer a nyá-

jas, holdvilággal előtött otthon felett, aztán a haláspár »Isten áldjon — Isten áldjon« bucsuzására még egy kalaplengetéssel válaszul gyors léptekkel elindult, hogy kötelességét országa és népe iránt teljesítse.

István gazda és Maris asszony még sokáig elérzékenyülve beszélgettek a Kari királyfiról, míg aludni tértek.

— Én is a párnámra hajtom a fejemet, hátha megálmodom a Kerek Karika életének, kalandjainak további folytatását is hajnalban, kakaskukorékolás előtt . . .

(Temesvár.)

A kacagó város.

— Irta: KERTÉSZ MIHÁLY. —

Hol volt, hol nem volt, a Seholsincs hegyen túl, a Hiábakeresed folyón innen, pont a Soselátfad erdő mellett, a Nedvestő közelében volt egyszer egy nagy-nagy város. Külsőre ez a város is éppen olyan volt, mint a többi, vagyis a gyalog-ut mellett állottak a házak, az ablakok az uccára nyitak, a kémények pedig az égnek mdredtek. Nem volna hát érdemes sokat beszélni erről a városról, ha mégis nem lett volna valami, ami ugyancsak megkülönböztette a többi városoktól. Ez a valami pedig az volt, hogy ebben a városban nem tudták, mi a sirás, szomorúság, mert itt mindenki és minden folyton csak kacagott. Kacagtak az emberek, kacagtak a madarak, kacagtak a fák, füvek, virágok, de még a városon keresztül csörgedező patak csobogása és a fás lombjai között futkározó szellő suttogása is csupa-csupa kacagás volt.

Ha egymással találkoztak az emberek ebben a városban, jónapot helyet azt mondták:

— Hahaha!

Este pedig így köszöntek egymásnak:

— Hihihih!

Kora reggel pedig:

— Hehehe!

Nem is törődött ebben a városban senki egyébbel, csak azzal, hogy minél csengőbbben, minél hangosabban kacagjon. Így aztán éjjelnappal csengő-bongó kacagás töltötte meg az uccákat, tereket, az egész várost.

Minden kacagás közül azonban messze kicsengett a Csengőcske kacagása.

Csengőcske a Kacagó város öreg királyának egyetlen lánya volt és senki sem tudott úgy kacagni, mint ő. Amikor rákezdte — pedig egész nap egyebet sem csinált, mint rákezdte — mintha hetvenhétezerhétsházhetvenhét apró ezüst csengettyű szólalt volna meg egyszerre, oly szép, oly tiszta, oly messze-hangzó, minden fülnek kedves volt a kacagása.

Ha Kacagó városban valamire azt akarták mondani, hogy nagyon szép, akkor így szóltak:

— Oly szép, mint a Csengőcske kacagása!

És ha valaki valami nagyon jót akart kívánni embertársának, akkor csak azt mondta:

— Legyen olyan a kacagásod mint a Csengőcskéjé!

Mondanom sem kell, hogy ebben a városban minden ember szerette emertársát s ez annyira természetes is volt, hogy senki sem sejtette, hogy ez másként is lehetne.

Egyszer aztán — honnan merről, senki sem tudja — egy idegen ember érkezett Kacagó városba. Ez az idegen ember egészen elütött a Kacagó városiaktól. Mert míg a Kacagó városbeliek arca széles-gömbölyűre nőtt a sok nevetéstől és a szív-jóságtól, az idegen arca kemény vonásu, szögletes volt, ajka pedig állandóan

összezárult, nem úgy, mint a kacagóké, akik mindig nyitott szájjal hahotáztak. De még a szeme is más volt az idegennek. Valami mély sórétség villogott elő belőle és soha sem csillogott benne a mosoly mint a kacagókéban.

Ez az idegen ember kora reggeltől késő estig az utcákat járta s csak azt leste, hogy hol találkozhatik egy-egy magányos felnőtt kacagó emberrel. Ha aztán ez sikerült neki, gyorsan hozzáietett, fülébe sugott valamit s már tovább is állt.

A suttogástól pedig egyszerre megfagyott a mosoly a kacagó ember arcán, kacagása is egyszerre tompulni kezdett, míg végre teljesen elhalt ajkán, de sötét arcvonásai is megváltoztak és olyanok lettek, mint az idegen emberé.

És minél tovább tartózkodott az idegen ember a városban, és minél több kacagó embernek sugott a fülébe, annál ritkább lett a kacagás és annál több olyan ember járkált a városban, mint az idegen.

Természetesen, az öreg királynak is feltűnt hamarosan a különös változás városában és mivel napról-napra veszedelmesebben növekedett a komor csönd és napról-napra ritkább s ritkább lett a kacagás, gyorsan összehívatta tanácsát, hogy meghányják-vessék a különös dolgot.

— Iszonyu csapás ért bennünket, — szólt az egybegyűlt tanácsosokhoz s ha gyorsan nem segítünk a bajon, idestova már csak a múzeumban fogunk kacagást hallani. Azért hivattalak tehát titeket, hogy valami okos tanácsot adjatok, hogy mit kellene tennünk.

A tanácsosok sokáig hallgattak, míg végre megszólalt Mosolygás, a legfiatalabb tanácsos:

— Mindennek az idegen ember az oka. Ő sugdos valamit az emberek fülébe, amitől azok egyszerre elfelejtenek kacagni... Azt tanácsolom tehát, hogy üzzük ki az idegent a városból...

Még be sem fejezte szavait, máris felzudult a tanács:

— Ó, ezt nem lehet!

— Bizony nem! — mondotta az öreg király is. — Kacagó városban nem szabad megbántani senkit sem. Már pedig ha kiutasítanók az idegent, ezzel nagyon megsérténénk... Valami okosabbat kell hát kigondolnunk.

Tovább töprengtek tehát, de egyre késett a jó gondolat. Pedig egyik nap telt a másik

után s már-már az egész város hallgatott, csupán a királyi palotában csengtek még a régi hangos-sággal a kacagások s ezek között a legszebben a Csengőcske kacagása.

Egyik napon aztán a palota-örök jelentették, hogy az idegen ember folyton a palota körül ólakodik s félő, hogy a ragályos betegség belopózik a palotába is.

— Senki ki ne mozduljon a palotából! — adta ki erre az öreg király a parancsot. — Da legeslegjobban Csengőcskére vigyázzatok, mert ha ő is elfelejti a kacagást, egyszerre végünk lesz!

Ezután tovább folytatták a tanácskozást s hosszú vitatkozás után új ötlete támadt. Nevetésnek, az egyik tanácsosnak:

— Azt kellene megtudni, hogy mi az a veszedelmes szó, amit az idegen ember a városbeliek fülébe sug... Mert ha azt ismernők, talán hamarabb kiokoskodhatnánk valamit ellene.

— Igazad van, — helyeselt a király — csak attól félek, hogy ha meghalljuk azt a veszedelmes szót, mi is úgy járunk, mint a többiek, akinek fülébe sugja az idegen ember. Elfeledjük mi is a kacagást... Nem jó lesz tehát kísérletezni.

Ebben a pillanatban riadtan rohant a tanácssterembe az egyik ajtónálló és lihegve jelentette.

— Felsőleges királyom! Tanácsos urak! Az idegen ember valahogyan közelébe lérközött a másik ajtónállónak és mielőtt még észrevehette volna, az idegen valamit sugott a fülébe, amitől egyszerre szögletes lett az arca, furcsa-sötét a tekintete és — ami a legszörnyűbb — elfeledte a kacagást!

— Ennek már fele sem tréfa! — rémültek meg a többiek. — A veszedelem már itt van a palotában! Sürgősen cselekednünk kell!

— Sőt már Csengőcske is veszélyben forog, folytatta a jelentést az ajtónálló. Az idegen ember most az ő ablaka alatt settenkedik. Az imént éppen kitekintett Csengőcske s ha idejében vissza nem kapja fejét, bizony úgy járt volna, mint a társam, mert már nyujtotta is feléje a fejét az idegen.

Az öreg király szólni is alig tudott ijedtében s jó időbe került, amíg ki tudta adni a parancsot:

— Csukják be azonnal a palota összes ajtóit és ablakait!

Az ajtónálló elsietett, hogy végrehajtsa a parancsot, a király meg a tanácsosok pedig folytatták a tanácskozást.

De már letettek minden reményről, amikor végre megszólalt a legöregebb tanácsos, akit Hahotának hívtak:

— Ugy vélem, mondotta, hogy Nevetésnek igaza van. Meg kell tudnunk azt a különös szót, amit az idegen sugdos . . .

— De hogyan?! — kérdezték egyszerre valamennyien.

— Éppen erről akarok beszélni, folytatta az öreg Hahota. Ugy vettem észre, hogy az idegen csak a felnőtték fülébe sugdos. Ebből azt következtetem, hogy csak ezekre van hatása a szavának. Ha tehát egy kacagó gyermek hallaná, annak nem ártana s akkor ez kacagva elmondhatna nekünk is anélkül, hogy ártalmunkra lenne.

Ez az ötlet szerfölött tetszett a tanácsosoknak és a királynak, miért is rögtön hívtak egy kacagó gyermeket meg egy palotabeli felnőtt embert s elküldötték őket sétálni a palota körül, ahol az idegen ember ólálkodott. A kis fiúnak azonban lelkére kötötték, hogy jó hegyezze a fülét s hallgassa ki, mit sug az idegen ember e vele küldött bácsinak, aztán szaladjon vissza és mondja majd el, amiket hallott.

Igy is történt. A kacagó kis fiu eltávozott a felnőtt emberrel, a tanács pedig együtt maradt és várakozott.

De alig telt el egy negyedóra, már is lelendezve futott vissza a kis fiu és messziről kiabálni kezdett, miközben — szerencsére — folyton kacagott:

— Király bácsi! Király bácsi! Hallottam ám, hogy mit sugott az idegen bácsi!

— Mit? Mit? — sürgették egyszerre valamennyien türelmetlenül.

— Azt mondta — magyarázta a kis fiu kacagva, — hogy »Gyűlölj!« Erre aztán egyszerre elfeledett kacagni a velem jött bácsi és az arca olyan lett, mint az idegen bácsié és hiába hívtam, nem akart többé velem jönni . . .

— Gyűlölj . . . gyűlölj . . . ismételték a

tanácsosok a különös szót. Sohasem hallottuk még ezt a kifejezést . . . Vajjon mit jelenthet?

— Nem az a fontos, szólt most újra az öreg Hahota, hogy mit jelent, hanem az, hogy miként lehet e különös szó varázserejét megtörni, hogy ezután Kacagó város újra méltó legyen nevéhez. Ezen gondolkozzunk most tehát.

— Hahaha! — csendült fel ebben a pillanatban Csengőcske csodálatos kacagása a tanács terem ajtajában, ahol már régóta hallgatózott a királyleány észrevétlenül. — Hát ez a szó csinálja a bajt? Ó, ha előbb ismerem, már régen elmúlt volna a veszély. Ne busulj hát királyi apám, se ti, tanácsos urak! Én majd rögtön beszélek azzal az idegen emberrel. Egy félóra múlva itt leszek s meg fogjátok hallani, hogy akkor ismét visszhangzani fog a város a kacagástól.

És mielőtt még visszatarthatta volna leányát az öreg király a merész és veszedelmes vállalkozástól, Csengőcske kacagva libbent le a lépcsőkön, ki a palotából . . .

De alig haladt néhány lépést, már is feltűnt az idegen ember, aki napok óta leskelődött, várt arra a kedvező alkalomra, hogy találkozzék Csengőcskével, mert jól tudta, hogy addig nem sikerül teljesen meghódítania a várost, amíg hallatszani fog Csengőcske kacagása. Amidőn tehát észrevette a királyleány közeledését, azonnal feléje sietett s amint melléje ért, füléhez hajolt, hogy belesugja a rettenetes szót.

Ámde mielőtt még felnyithatta volna összeszorított ajkát, Csengőcske gyorsan megelőzte s kacagva kiáltotta neki:

— Szeresd embertársadat! Szeresd! Szeresd, hogy téged is szeressenek! Meglásd, milyen boldog leszel, ha szeretni fogsz és téged is szeretnek!

E szavakra csak nyitva maradt az idegen ember ajka s egyetlen hang sem tudott kijönni raja. Jó időbe telt, amíg megszólalt.

— Bizonyos az, amit mondasz? — kérdezte halkan.

Köhögésnél,
hurutnál csak a

SIROMALT

használ!

Biztosan használ, ize jó,
Patikában kapható.

— Prábáld csak meg! — mosolygott reá Csengőcske.

— És mindenkit kell szeretni? — firtatta tovább az idegen.

— Kivétel nélkül mindenkit, — erősítgette Csengőcske. — Csak így fognak téged is szeretni és csak akkor leszel boldog!

— Te is szeretsz mindenkit? — tudakozódott csodálkozva az idegen.

— Én is!

— Még engem is?

— Téged is!

— Én is szerethetlek téged?

— Természetesen! — nevetett Csengőcske a balga kérdésen.

S im, egyszerre megváltozott az idegen ember arca. Vonásai meglágyultak, szemében mosolygás csillogott s ajkán kibuggyant az első jóízű, boldog kacagás. De úgy megijedt maga is a különös hangtól, hogy azonnal elhallgatott.

— No, ne félj! — biztatta Csengőcske. — Csak folytasd!

És az idegen ember most már bátrabban folytatta a kacagást, miközben érezte, hogy valami jóleső melegség tölti el az egész bensejét.

— Jaj, de boldog vagyok! — fakadt ki végre őszintén. — És ezt csak neked köszönhetem, Csengőcske. Mivel háláljam meg jószágodat?

— Azzal, — válaszolt Csengőcske, — hogy örökre feledd el azt a csunya szót, amit az emberek fülébe sugdostál eddig.

— Már nem is emlékszem rá, — jelentette ki az idegen ember.

Ebben a pillanatban úgy hangzott, mintha millió és millió ezüst csengő szólalt volna meg: az egész Kacagó város újra kacagott, mert meghalt a Gyűlölet, vele elmúlt a varázs s egyszerre visszanyerte mindenki a kacagást. Olyan hangos volt a kacagás, hogy az öreg király és az egész tanács boldogan szaladt ki a palota kapujába, hogy lássák, mi történt.

És akkor megértettek mindent. Mert látták, hogy Csengőcske karonfogva jön az idegen emberrel s mindketten boldogan kacagnak.

Mondjam-e, vagy anélkül is tudjátok, hogy Csengőcske meg az idegen ember, aki nem volt más, mint Bús-ország száműzött királyfia, rövidesen egybekeltek s aztán elindultak Búsországba, hogy ott is megtanítsák kacagni az embereket.

A két tolvaj.

— ANTON PANN VERSE. —

Magyarba áttöltette: dr. Szerémley Ákos.

Két bűnevő, két elitéli,
Ki a gonosz útjára tért
Szigoru őrizet alatt
A vesztőhely felé haladt.
Tehát mennek, lépkednek ott
S az egyikük ily fajba fog:
„Ah, átkos sors! Mivé levék?
Atyámfia, mi szörnyű vég!”
A másik szól: Te balga, te,
Minek jajongsz, mit érsz vele?
A bűt már hagyd, órája mull,
Midőn véghez közel az ut.
Inkább hálát adj csendesen,
Imádkozzál, mint én teszem,
Magadban szólj: „Uram, segélj!”
S kérd, hogy rosszabb véget ne érh.
Nem érti ez majd észbe kap:
„Ah, hogy milyen guny a szavad!”
Aztán sóhajt s vontatva lép,
Megállni tán egy percre még.
És ime jön sebes lovon,
Kit a tömeg előbbre von,
Egy küldötti szól — a dob pereg —
„Nem kell sietni, emberek!
Ugy látom én, ez itt a tér,
Hová sok szájtató befér,
Kiket most összegyűjtselek,
Mert elrettentő példa végett
Így változott meg az illet:
Nagy néptömeg hogy állna sőt
S nem akasztás, mint mondvá volt
De kínzások közt meggyőitörni
És élve kell keréketörni,
Tehát így cselekedj, pribék!”
És a bűnös, ki az előbb
Nem érte szót, most érti már
S nagy megnyugvás lelkére száll,
Társára néz, melléje lép
Aztán beszél és szól eképp:
„Bizony, igaz, hogy már az ember
Akármilyen rosszal érjen is meg,
Oktalanul panasza kelve
A jó Istent ne ingerelje,
Magában inkább azt forgassa,
Bölcs az Atyának gondolnia
És néki adja át magát,
Gyul benne fény, egy új világ:
Éreztesd, ah, oltalmadat,
Uram és rosszabbul ne add!”

A vizsgán.

Tanító: Mondd meg, fiam, mivel kötik össze az igéket?

Gyerek: Spárgával.

(Bánffyhungyad.)

KOLOZSVÁRI BANDI.

A két tolvaj

Érdékes volt meg - mesélgetés

Central University Library

Pihenő

Dóczyiné Berde Amál rajza.

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés az indiánokról.)

TAMÁS: Mióta az indiánok kegyetlenségeiről olvastam, sokszor gondolok rájuk. Élnék e még azok a kegyetlen törzsek, melyek véres harcokat vívtak a fehérekkel és egymással? Különösen akkor borzongtam, amikor azt olvastam, hogy az indián harcok lehuzza ellenségének fejbőrét.

APA: Azt hiszem, ijedtebben mozogni kezdett a fejed bőre. Ugy érezted, mintha már egy hatalmas indián-kéz belemarkolt volna üstöködbe, hogy késé-
nek egy-két hanyarításával megszerezze a skalpodat. Amikor gyerek voltam, én is gondoltam ilyesmire. Égnek is állt ijedtemben a hajam. Minden ember jobban szereti a fejbőrét magán viselni, mint egy indián kezében diadaljelvényként látni. A skalpolás csunya és kegyetlen szokás, de a háborúval más csunya és kegyetlen szokások is járnak. Ma már meglehetősen kiment a divatból, de azért vannak törzsek, melyek ragaszkodnak az ősi szokáshoz. Ilyen indiánok közé bizonyára nem vágyakozol.

TAMÁS: Sok indián él még Amerikában?

APA: Észak-Amerikában keves, megváltozott az a világ, amelyről a te indiántörténeteid szólnak. Dél-Amerikában azonban még sok független törzs van, sőt vannak indián-területek, hová fehér ember nem tette még a lábát.

TAMÁS: Ezen csodálkozom. Mindig voltak bátor emberek, kik semmitől sem riadtak vissza. A sivatagokba, az északi és déli sarokra elmerészkednek egyesek, miért nem vállalkoztak arra, hogy ezeket a független törzseket felkeressék.

APA: Nem a veszedelem riasztotta el őket, hanem a természet védi meg az indiánok függetlenségét meg nagy ravaszságuk. Ha az európai utas előtt egy nagy sivatag áll, ha beláthatatlan ingovány terül el előtte és a messze távolban például magas hegyek kéklenek, nem vág neki a homokpusztának vagy az ingoványnak, pedig a pusztá és ingovány tulsó oldala és a hegyek között még nagy darab termékeny föld lehet. Az indiánok meglehetősen titkolóznak a fehérek előtt, nyugodtan és lelkiismeretfurdalás nélkül állítják, hogy a pusztá teljesen lakatlan, az ingovány járhatatlan. Nem nagyon biznak a fehérekben. Okuk van rá. Sokat szenvedtek a fehérek miatt. Ne gondold azonban, hogy kegyetlenek. Ezek az ősi szokások szerint élő fajok szívesen fogadják az idegent, ha ajándékot visz nekik, akkor ők is ellátják minden jóval, legalább is mindennel, amit ők jónak képzelnek.

TAMÁS: Ugy látszik, itt is nagy örömet lehetne okozni a színes kendővel vagy piros szövetekkel, mindenféle ruhákkal.

APA: Lehet, hogy örülnének neki, de tulságosan nagy sikert nem aratnál. Ezek az indián törzsek nagyon kevés ruhát viselnek, ijedősen kezesesedik. Egyes fajok ruhája alig áll többől, mint a festésből és tetoválásból. Szép rajzokat véznek és festenek testük egyes részeire. Sokkal jobban örü-
nének, ha jó sok dohányt vinnél magaddal. Nagyon szeretnek pipázni. Termelnek ugyan ők is dohányt, de nem tudják jól kezelni, a fehér ember dohányja nagyon izlik nekik. Mindent ki lehet csalni tőlük, még a dicsőséges fejbőrrel is lemondanak. Különben is baj van már azzal a fejbőrrel. Nagyon valószínű, hogy egy és ugyanaz a fejbőr ma itt, holnap amott mutatja a gazda dicsőségét. A jó barátok kikölcsonzik ünnepélyes alkalmakra egymásnak. Ez azonban nem szabad észrevenni. Nem szabad sok mindenért megharagudni, sőt csodálkozni sem. Ha az ember idegenek között van, alkalmazkodni kell hozzájuk.

TAMÁS: Ugy veszem észre, furesa szokásaik lehetnek, de nem akarsz róluk beszélni. Valószínűleg attól félsz, hogy visszaborzadok tőlük.

APA: Nem olyan borzalmasak ezek a szokások, csak különösek. Ha például pipával a szájában sétálgat az ember közöttük, megbámulják. A legtöbb indián letelepedik vagy megáll pipázni, élvezni akarja nyugodtan a dohányt. Oda is lép a pipázva sétálgató fehér emberhez és klveszi szájából a pipát. Ez nem valami rendőri intézkedés, nem elkobzás, mert nyugodtan a maga szájába teszi és tovább szívja. Ha közeledik egy másik férfi, átadja annak. A fehér ember csak néz, csak néz a pipája után, egyszer csak látja, hogy pár szippantás után visszaadják neki. Igaz, hogy most már elvárják tőle, hogy ne sokáig tartsa magánál, hanem ismét járja körben a pipa. Hát bizony ez nem kellemes, de ez az indián szokás. Nagyon önzőnek tartanak azt, aki egyedül akarván végigszívni pipáját. Meg kell szokni még közöttük sok mindent. Nordenskjöld svéd tudós sok érdekes dolgot tapasztalt közöttük. Vele történt meg a következő eset: Amikor este lepihent ágyába, három négy indián is mellé dőlt, neki szép széles takarói voltak s el sem tudták az indiánok kezelni, hogy egy embernek kellene azok a takarók. Ha sátrában egyedül feküdt le, néha harmadmagá-

val ébredt fel. A hűvös éjszakán egy-két férfi meléje húzódott. Te attól féltél, hogy kegyetlenek, Nordenskjöldnek a tulságos barátságuk volt kellemetlen. Sokszor a jó gyermekekre emlékeztetnek az indiánok. Ha valaki ajándékot kap közülök, siet megosztani a többiekkel. Egy gyermeknek például a svéd utazó egy cukor-rudacskát adott. A fiú leharapott belőle s a többit kínálgatni kezdte. Így vannak mindennel. Az ajándékot nem tekintik magukénak, hanem másokat is részeltetnek benne. Ez természetesen, csak azokra a törzsekre áll, melyek elzártan élnek, a fehér ember sok jóra, de sokkal több rosszra tanította meg azokat az indiánokat, akikkel régóta érintkeznek. Ezek a törzsek nem kedvesek, nem is szívesen keresném fel őket. Felemás emberek. Egy ilyen törzsről beszél Nordenskjöld, hogy multság előtt testüket még festékkel díszítik, de már európai ruhát vesznek magukra. Csodálkozol, ugy-e? Minifakkal felerajzol test és európai ruha!

TAMÁS! Ha a mi ruháinkat veszik magukra, akkor nem látszik testük letoválása és a festett ábrák sem tűnnek elő.

APA: Ez a veszedelem még nem fenyeget, nem olyan gazdagok ezek az emberek, hogy teljes öltözetet szerezhetnének. Egyiknek kabátja van, másiknak nadrágja, harmadiknak inge. Nem a legújabb párizsi divat szerint öltözködnek. Újabb időkben sokan fődulnak a városok felé, munkát vállalnak a gyárakban. Képzelted, mennyit mesélhetnek odahaza a kis indiángyerekeknek a fehér emberek városairól. Különösen a cukorgyárakban dolgoznak és a mezőgazdaságban. Innen viszik haza a fehér emberek ruhadarabjait és rossz szokásait. Innen viszik haza a pálinka szeretetét.

TAMÁS: Nem ittak szeszese italokat, mielőtt a fehéreket megismerték?

APA: De ittak, ez azonban sokkal gyengébb volt a pálinkánál, csak olyanféle ereje volt, mint a sörnek. Ezt az italt szokták mulatozás alkalmával fogyasztani. Kissé különös a készítési módja. Majd egyszer elmondom azt is. Most már csak arról beszéllek, mit csinálnak az indiángyerekek egész nap, hiszen nekik nem kell iskolába járniook.

TAMÁS Bizonyára játszanak. Kíváncsi vagyok, nagyon eltérők-e a játékaik a mieinktól.

APA A legtöbb törzsnél a fiúk és a lányok külön játszanak. Nagyon sok érdekes játékuk van. Szeretnek labdázni is. Jó nagy gumilabdát eldobnak, a szemben álló csoportból valaki fejével visszavágja. Most már nem szabad kézzel hozzá érni, fejfel dolgoznak, míg a labda földre nem esik.

Akkor kezdődik előlről. Csinálják másképpen is. A kidobott labdát jobb vállal kell visszavetni, aztán megint jobb vállal, egészen addig, míg a földre nem esik. Azt hiszem, ezekből a gyerekekből jó futballjátékosokat lehetne nevelni. (Budapest.)

Rémes kaland!

(Többméteres mozifilm egy felvonásban.)

Írta és rajzolta: ifj. PRÖHLE VILMOS.

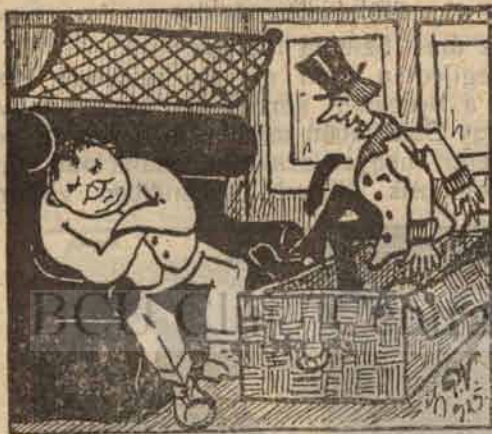
Volt nekem egy derék tudós barátom, névszerint: dr. Penész Virág tanár ur. Iszonyu sovány, iszonyu kicsiny és iszonyu tudományos volt. Persze, doktor filozófié (magyarul: philosophiae) volt. És ugy-e, — vagy tudjátok, vagy nem — doktor filozófié az az ember, illetve tanár, aki annyit gondolkozik és addig filozofál, amíg dokornak képzei magát, pedig nem is tud gyógyítani!

Nos hát egyszer, Penész Virág barátom uram belefáradva a sok gondolkozásba, elhatározta, hogy elmegy Olaszországba: egy kicsit idülni-üdülni. Olaszországban ugyanis nem volt még, már pedig életében sehol sem járt. Vett hát először is egy uti-kalauzt, nem vasuti konduktort, hanem egy kis piros könyvet, amiben le volt írva és képzelve egész Olaszország, nehogy aki odamegy, elfelejtse, hogy ott van és nem másutt. Szóval vett egy kis piros, olasz konduktor könyvet, amit máskü-

lönben élelmes írója után ugy is hívják, hogy: Bedekker, mert kidrúkkol 80 leut a jámbor vevő zsebéből. Amely összeget tudós barátunk is kiguberálván, zsebetette a zsebbevágó zsebkönyvet és felült a vonatra, egy II. osztályu kupéfülkébe. De mivel a pápaszemét — mint rendesen — otthon felejtette, nem a diványra, hanem egy nyitva felejtett elemőzsiáskosárba ült. Az elemőzsiás kosár tulajdonosa, aki jólakva horkolt a másik diványon, ezt nem vette észre, hisz' dr. Penész Virág iszonyu sovány.

iszonyu kicsi, iszonyu tudós volt, no és a kosártulajdonos ur aludt. A vonat pedig megindult, ugy megindult, hogy szinte könnyezett. A vonatoknak különben meg van az a kellemes, mondhatnám illetlen szokásuk, hogy induláskor fejbe kólintják a utast, mire az utas: ha alszik, felébred, ha nem alszik, nagyot káromkodik. Az elemőzsiás kosár ur, akarom mondani: kosaras ur is felébredt finoman. Ez csak azért fontos, hogy miután akarata ellenére ébredt fel, — dacára, hogy rettenően, tömémentelenül kövér és potrohos volt — nem volt éhes, azért ha már felébredt, bezárta az elemőzsiás kosarat, bezárta tulajdon elemőzsiás kosarába Penész Virág tanár urat, akit, ugye már mondtam, hogy nem vett észre és a kosarat mindenestül: elemőzsiástól, Penészestül feltette a podgyásztartó hálóba. Azzal leült és mint minden nagyobbyszerű enivaló-kosár tulajdonos — tovább aludt. — A vonat eközben ment, ment, ment. (No, nem nagyon gyorsan.)

Penész tanár ur pedig — azt hitte a derék tudós, hogy álmodik és a paradicsomban van — evett, evett, evett.

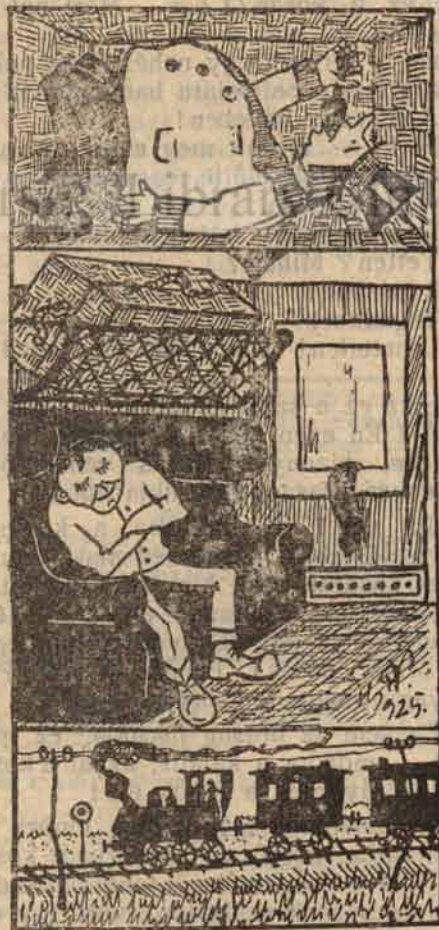
(De, bizony, nagyon gyorsan.)

És itt következett a baj!

Mert, ha a vonat olyan gyorsan ment volna amilyen gyorsan az iszonyu sovány tanár evett, vagy ha a nagy, ámbár iszonyu kicsiny tudós olyan lassan evett volna, amilyen lassan a vonat ment: akkor nem történt volna semmi baj és vége lenne a történetnek.

De a vonat lassan ment, a tudós gyorsan evett, a kosaras ur pedig, hol gyorsan, hol lassan, de egyformán aludt.

És a lassan menő vonaton a tudós olyan gyorsan evett, hogy egyre jobban és gyorsabban puffadt és hizott, míg a kosaras ur aludt és horpadt és fogyott. És elvégre olyan so-

kaig ment lassan a vonat, hogy a tanár ur már mindent megevett maga körül s ugy meg

gömbölyödött, hogy kidomborodott az elemőzsiás kosár mind a két oldala, a kosár tulajdonosa pedig egészen lesoványodva ébredt fel az első olasz állomáson.

A vonatoknak megálláskor is meg van az az intelligens szokásuk, hogy fejbekólintással figyelmeztetik az utast megállásuk valóban meglepő tényére s így a kosaras ur, — aki már olyan lenge volt, mint egy nád vagy szalmaszál — kétszeresen ébredt fel. Az éhségtől és a fejbekólintástól. Ámbár az is lehet, hogy megfordítva.

Nosza, nyult is a kosár után, de igenen meglepődött:

— Mijazamerikajicsudáját ilyen pocakos és nehéz ez a kosár?!? — Mert hát nem birta levenni.

Ebben a percben egy nehéz kéz nehezedett vállára s egy baljóslatu hang mondá:

— A törvény nevében!

— No!?!? — fordult meg a kosaras ur.

A kalauz állott előtte, egy vámtisztviselő közlegény kíséretében.

— Tagadja, hogy tetten kapluk?

— Tetten? Miben?

— Lopásban!

— Tagadom!

— Lehetetlen! Különben, ha tagad, beismeri!

— Hisz ez a saját kosaram!

— Áj! Én ezen kosarat magam hoztam ezen fülkébe, bizonyos Hasas vendéglős ur után! Ellenlen uraságod pocakja hol van, he?

— Itt van! — kiáltotta a közlegény vámtisztviselő, aki a párbeszéd alatt leemelte a kérdéses kosarat, amit kinyitva előtűnt dr. Penész Virág tudós és tanár ur, amint édesdeden aludt, meghizva, felfuvódva, mint egyetlen egy óriási pocak! Penész Pocak, Pocak Penész, vagy ahogy tetszik!

— Ez nem az uraság pocakja, ez penészes háj! — mondta a kalauz, azzal a kosarat becsukta. — Gyerünk a főnök elé!

Az állomásfőnök igen elmés ember volt. Rögtön kitalálta, hogy a meghorpadt kosaras ur zseb-, illetve kosármetsző, tehát óvakodjunk tőle, azaz bocsássuk szabadon, mert így elkerüljük nem éppen biztató jelenlétét, a penészes hájjal telített kosarat pedig fel kell adni Haasas vendéglős ur címére, aki bizonyosan valahogy lemaradt a vonatról. Így hát a kosárra cédulát

ragasztottak és ráírták mindenféle nyelven: Vissza! Retour! Backwards! Zuruck! és feltekerték egy jól megtermett teherkocsira. Majd csak rátalál Haasas urra valahol.

No, aztán utazott is az elemőzsiás kosár és benne dr. Penész Virág, egy vagy két héttig ide-oda mindenféle állomások között, míg nem a kosár egyik oldala kilyukadt és a lyukon a már visszasoványodott tanár ur kigurult a jól megtermett teherkocsiba, a jól megtermett teherkocsiból pedig legurult a vasutitöltésre, a vasutitöltésről a földre.

Az ám! Szicília földjére!

Megijedt a tanár ur, de nagyon! Hisz' olvasta a Bedekker konduktor olasz könyvében, hogy Sziciliában minden utca sarkán tollas süvegű, hegyes szakállu, malaclopó köpenyes brigantik állanak, szemükben villámló

haraggal, kezükben vakító törrel és jaj annak, aki találkozik velők!

Itt csak az segít, ha elkerüli az utca sarkokat. Szaladt is, de még hogyan szaladt, egyenesen egy sarkatlan gömbölyű házhoz. Valaha szélmalom lehetett, most vendéglő volt. Bekopogtatott éjjeli szállásért. De már annyira tele volt minden szoba, hogy tudósunknak csak a padláson jutott hely, egy nyaláb szalmán. Fogvacogva ment fel a rozoga lépcsőn. Még gyertyát se kapott. Azt mondta a vendéglős, hogy ugy is világít a hold a padláslyukon keresztül.

Keservesen sóhajtvá feküdt le a szalmára, de nem tudott elaludni. A holdvilág a tető minden repedésén beszűrődött és félelmissé tette a padlás zeg-zugait. Minduntalan lépéseket hallott és minden sarokban éles törü rablókat képzelt... De hallga, mi ez?

— Top... top... top...

Lépések közelednek, igazi lépések!

— Jaj, bizonyosan gyilkos briganti!...

— Top... top... top... — jön felé a lépcsőn...

— Rics... recs... — recseg a rozoga lépcső. — Dob... dob... dob... — dobog a padlás deszkája a briganti súlyos lépteit alatt...

A tanár ur ijedtében kiáltani se tudott. Jött, jött, közelgett feléje egy fekete köpenyes alak. Igazi briganti. A holdfény csillog éles késén... már ideért... itt áll felette... Jaj! jaj! csak kiáltani birna! De nem lehet...

a gyilkos már felemelte a kést... Vége van! A kés villant és a fekete alak egyetlen csapással levágta a feje fölött lógó füstöltsódart.

Emlékkönyvbe.

Ne hallgass mindig szivedre!
Legven bármily nemes és jó,
Mert — hidd el — a szív sok dologban
Igen-igen rossz tanácsadó.

(Malacka)

VIRSIK MÁRIA.

Az alma és a körte.

— Irta: CSATKAI JÓZSEF. —

A gyümölcsös tálon ketten ültek: egy alma és egy körte. Azon vitatkoztak, hogy melyikük előkelőbb. Az alma különösen régi, nemesi származására hivatkozott:

— Éva is almával kínálta meg Ádámot, ilyen távoli ősom van nekem.

Ami volt, az volt, — felelt a körte — de nekem ma is előkelő rokonaim élnek: a császárkörte első unokatestvérem.

— Az semmi. — ellenveté az alma — fő az egyéni érdem. Oly csábítóan, édesen mosolyogni egy gyümölcs sem tud, mint az alma.

— Mi pedig magunk vagyunk edesebbek, — mondá a körte — míg ti savanyuak vagytok, ami nem is csoda, ha oly fanyar rokonaitok vannak, mint a birsalma.

Az alma nem hagyta magát és visszavágott:

— Nekezd meg a fanyar vadkörte a rokonod és gyakran kövek vannak a hasadban, be-e-e!

— A te hasadban kukacok vannak. Szilvából lesz a szilvórium, almából lesz az almárium be-e-e!

— Ne csufolj, hisz' rokonok vagyunk, ha nem is egy fa volt a bölcsőnk!

— De egy gyomor lesz a koporsótok! — mondá a belépő Piroska és ham! egymás után megették mind a két gyümölcsöt.

ELKÉPZELNI SE LEHET szebb, jobb és olcsóbb könyveket a Hoffmann Ferenc ifjúsági regényeinél. A MINERVA Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-nál (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.) ezekből a következők kaphatók darabonként 45 leiert:

1. Küzdelmek.	5. A jószág diádala.
2. A tél birodalmában.	6. Frigyes és P. cl.
3. Viszontagságok a tengeren	7. Ehrlich Jakab.
4. A talizmán.	8. Nehéz idők.

Posta útfán is megrendelhetők a pénz előzetes be-
küldése mellett vagy utánvétellel.

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Táborlüz üzen	6	15	—	leu
Radványi K.: Horog István & Co	15	—	—	
Sztrilich-Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	10	—	—	
Butyko: Törvénytárgyazat	15	—	—	
Scherer: Próbaidős cserkész könyve	15	—	—	
Sztrilich-Mócsy: Tábori munkák	20	—	—	
Radványi K.: Napsugárleventék	15	—	—	
Kovács D.: Ballag már	15	—	—	
Scherer: Cserkészek könyve	15	—	—	

Elek nagyapó üzeni.

Elek napján megtelt a kertem dalosmadarakkal: csupa jókívánságok postásai voltak, mind azt csicseregleték, mind azt dalollák: sokáig, sokáig, igen sokáig éljen Elek nagyapó! Könnybe borult a szemem e dalok hallatára, mert lehetetlen volt meg nem éreznem, hogy mind romlatlan gyermekszívekéből fakadt. Minden alkalmat felhasználnak az én kedves unokáim, hogy vallást tegyenek irántam való szeretetükről s ezek lekötöttek, hogy éreztük éljek, munkáljak halálig. A jó Isten áldja meg őket egyenként! *Fazakas József, Kovászna.* Jól sikerült a vizsgád, a kovásznai gimnázium harmadik osztályában, még jutalomkönyvet is kapsz. Bár mindent románul tanultatok a vallás kivételével, az írásodban nincs semmi magyartalanság, s ha ígéreted bevaltad és gyakran írsz nagyapóknak, nem is lesz. Külömben sok ember ismerek, aki a saját anyanyelvén kívül több más nyelven ír és olvas, de ez éppenséggel nem látszik meg anyanyelvű írásain. A kiadóbácsi, amennyiben van fölösleges példány, pótolja a múlt évi 16. 23. 24. és 25. és az ez évi 8. 11. 15. és 22. számot. — *Körtélessy Endre, Arad.* Rég nem írtál levelet, s most is csak rejtvénymegfejtéssel adtál életjelt magadról. Elvárom, hogy újra megkezdjed a levelezést. — *Asztalos Duci.* Sejttem, hogy hol lakol, de mert kifeledd a leveledből, nem írom a neved után. Egyébként a rejtvénymegfejtéssel nem késtél le. — *Schiedl Ella, Vulkán.* Nem elég, hogy én megtartsam a szavamal, de szükséges a doktor bácsi engedelmé is, mert a téli bejegeskedésem miatt, csak orvosi engedellyel utazhatom. Mindenesetre örvendének, ha részt vennél a rajz pályázaton, de ha anyukádnak segitened kell, ez fontosabb minden pályázatnál. A rejtvényed régi jó ismerős, ujal eszed ki. — *Gyárfás L. szló Kolozsvár.* A kiadóbácsi pótolja a 24. számot. — *Kratofil Micike, Sepsiszentgyörgy.* Nehéz volt ez az iskolaév, mert majdnem minden tárgyat románul tanultatok, te azonban szép bizonyítványt kapsz. Képzem, mily boldogan utazlál Hatvanba a nagymamáékhoz. A kiadóbácsi ezentul a te nevedre fogja küldeni az újságot, s minthogy édes apád utánad küldi, remélem, beszámolsz a hatvani nyaralásodról, mert ott bizonytal sok érdekeset fogsz látni. — *Sylvester Bözsike és Mariska, Kolozsvár.* Nemcsak rejtvénymegfejtést, levelet is várok tőletek. — *Paál Kálmán, Bethlen.* Örvendek, hogy a vizsgád jól sikerült, bizonyítványod az első közö tartozik, s ősszel már udvarhelyi gimnazista leszel. Annak is örvendek, hogy megkaptad a két Vesselényi c. könyvemel. Eddig bizonytal megkaptad a másik könyvet is. Rejtvényeidből válogatok, a kiadóbácsi pedig az újságot, amely eddig Udvarhelyre járt, Bethlenfalvára fogja küldeni. — *Páska Judit, Hid-*

almás. Egy héten csak kétszer van posta nálatok, szóval, akkor nekem nincs okom a panaszra, mert én minden héten kapok háromszor postát. Mint sok minden nyomoruságot, ez is megszokja az ember. Következő leveledben írd meg, hogyan sikerült a vizsgád Nagyváradon és írd le azt a mulatságos dolgot is, amit a bátyádtól hallottál. Hogy a kiadóhivatal megkapta-e a száz leut és meddig van kifizetve a Cimbora, erről csak a kiadóhivatal érthesilhet téged. Ugyanez pótolja a 14. számot s a múlt évről, ha van felesleges példány, a 38., 48. és 51. számot. Rókané komámasszonyról, ha jól emlékszem három könyvet írtam, ezek közül idáig csak az Jeleni meg könyv alakban, amelyet te olvastál, de majd a többire is sor kerül. Azt magam sem tudom, hogy Mark Tvainnek az általad jelzett könyveken kívül van-e több könyve Tamás urlíró. — *Lázár Hanna, Csiktapolca.* Ugyancsak jókor érkezett a leveled, mert éppen megakartam kérdezní, hogy nem vagy-e beteg, oly rég nem írtál. Most aztán kiséll, hogy Pesten voltál s ott különösen levizgáztál. Hogy mikor megyek Csikszeredába, igazán tudom, azt azonban szeretném tudni, hogy mikor váltod be te az ígéreted és jössz el Kisbaczonba? — *Léb Zoltán és László Parajd.* Négy vagy öt levelet írtatok ebben az esztendőben s azt hiszitek, nincs okom a panaszra. Hiszen én nem is panaszkodom, de irhaltatok volna jóval több levelet is. Én unokáim érdekében kívánom, hogy minél többször irjanak nekem, mert az igazán fontos, hogy gyakorolják magukat a fogalmazásban és a helyesírásban. Örvendek, hogy eljászottatok a Manók bűnhődését s Laci játékát mindenki dicsérte. Az adoma sorra kerül, a jelzett pályaműveket pedig elvárom. *Pintér István Kolozsvár.* Leveledet ezután Kisbaczonba cimezd és ne Szalmárra. — *Kerékgyártó István Zilah.* Ugyanezt üzenem neked is. — *Baricz Ilonka Ioseni-Ciuc Közöld* velem Ioseni magyar nevét s egyben tanácsolom, hogy leveledet egyenesen Kisbaczonba küldjed, nehogy a rejtvénymegfejtéssel lekéssél. — *Rosenfeld Pista.* Dicséretet kapsz a vizgán s tőlem is fogsz kapni, ha következő leveledben ott lesz, hogy hol kell. — *Helyreigazítás.* A Cimbora 26. számában megjelent A templom esőndje vár c. vers írója nem Erdős, hanem Eröss Alfréd. — *Bagoly Anna, Hosszuaszó.* Az írásodon nem látszik, hogy román iskolába jártál. a vally óta is szépen fejlődött úgy a fogalmazásban, mint a helyesírásban. Örvendek, hogy nagymamád ezen a nyáron is eljön Kisbaczonba s remélem, téged is elhoz magával. — *Kalmár Ica Bályok.* Megkaptam a helyreigazítást. A kiadóbácsi pótolja a 14. számot. — *Maksay Sándor Marosvásárhely.* Az adomád sorra kerül, a tréfás kérdésed ismerős. — *György Magduska Gyerggyóremete.* Remélem, amilyen röviden írtál most oly bőven fogsz írni következő leveledben. Az írásod minden tekintetben dicséretel érdemel. — *Péter Mar-*

git *Dicsőszentmárton*. Most küldöd el egy tavalyi levelednek a másolatát, annak bizonyosságául, hogy ha nem is küldötted el a levelet, gondoltál reám. Minden esetre jól tetted, hogy azt a levelet elküldötted, mert érdekes látni, mily sokat haladtál azóta a helyesírásban. Kíváncsian várom, hogy a román polgárban is jeles lesz-e a bizonyítványod, mint volt a magyarban. Sajnálattal látom, leveledből, hogy Géza öcséd osztályisméllésre bukott a harmadik román polgárban, de azért nem szabad elcsüggednie, mert tudom róla, hogy szorgalmas fiú s a következő évben meg fog erősödni a román nyelvben. — *Csia Ilona Brassó*. Öcsike levelednek helyreigazításával nem késtél el. *Szlámon József Kolozsvár*. Azt írod anyukád szívesen rendelte meg a *Címborát*, mert gyermekkorában sokat olvasott főlem s különösen a Magyar mese és mondavilágot dicséri, amellyel te is meg akarsz szerezni. Azt hiszem, kapható Kolozsváron minden könyvesboltban vagy annak az útján. Az írásod helyességén nem látszik, hogy most kezdesz magyarul tanulni, ellenben látszik az, hogy éde anyád mestered a magyar nyelvű írásban. Régi igazság, hogy az anyák a legjobb tanítók, mert ők szívesen tanítanak. — *Dankó Irénke Türekös*. Kirándulatok a Cenkteleőre, mégpedig Bácsfaluból indultatok el reggel fél 8 órakor, 11 órára érkeztek Brassóba, ott megpihentek, úgy mentek ki a Cenkteleőre, de azt is tudom, hogy fáradságotoktól bőven jutalmazta a gyönyörű kilátás. *Uram Antal és Ágnes Kolozsvár*. Megkaptam a helyreigazítást s vele a számrejtvényt is, ez utóbbiban azonban találtam egy helyesírási hibát, amely miatt nem közölhető. Igaz ugyan, hogy a kün ellenfele a ben, csak hogy nem egy, hanem két n-nel kell írni. A kiadóbácsi közölte velem, hogy a hiányzó számokat elküldte nektek az 1. 8. és 9. kivételével, amelyek már teljesen elfogytak. — *Laiber Irénke Ditró*. Szerencsésen levizgáltál a második elemiből, most már gyakrabban írhatok neked. Örvendek a szerencsés vizsgának is, meg az ígéretnek is. — *Tamács Kató Szentanna*. Örvendek a nagy örömednek s kívánom, hogy sokszor ismétlődjék. Székely Erzsébet címe nincs meg neked, de ő bizonyára szívesen fog levelezni veled. Im, üzenem neked, hogy kezdje meg. — *Schropp Károlyi Lupény*. A vizsgán A vak koldus című verset szavaltad, s a tanítónéni szerint a II. osztályban te voltál a legjobb tanuló. Így legyen ezután is! — *Jerzsák Izabella Bihar*. Ugy van, ami késik, nem mulik s ha a nyáron Szatmára megyek, feltétlenül beszólok hozzátok. A kiadóbácsi majd értesít, ha lejár az előfizetés s idejében nem újítjátok meg. — *Guth Sándor és Lajos Szatmár*. Számrejtvényetek sorra kerül. — *Junger Margit*. Csak írdál bátran, én szívesen olvasom leveleidet és válaszolok is rá. Természetesen örömmel látlak unokáim seregében, következő leveledben ne felejtőd el, hogy hol kell és hányalikár. —

Szilvássy Károly, Szinérváralja. Végre magadtól is rájöttél, hogy a piros tintával való írás szemrontó, s ígéred, hogy ezután csak fekete tintával fogsz írni. Enné okosabb elhalározás egyhamar nem érlelődhetett meg meg benned. — *Markovits Edith, Vulkán*. Megkaptam mind a két helyreigazítást, a tiedet is, a Dusí hugodét is. — *Bagi Balázs, Kolozsvár*. Mátyás szobra c. versed figyelemreméltó szárnypróbálgatás, de arról természetesen még szó sem lehet, hogy közöljem a *Címborában*. — *Cziákly István, Temesvár*. A könyv bizonyosan a postán kallódott el. Írtam a kiadóbácsinak, hogy pótolja. — *Böder Sándor, Szinérváralja*. Az ötödik osztályról levizgáltál s szeptemberben Szatmára mégy a liceumba. Remélem, ott is oly jól tanulsz, mint tanultál az elemi iskolában, s ígéreted szerint gyakran irsz ezután. A pontrejtvényed sorra kerül. — *Barna Klári, Nagybánya*. A fő, hogy felgyógyuljál a skarlátból, elég korán lesz az a vizsga szeptemberben is. Remélem, leveled írása óta az idő megváltozott s szíved szerint élvezed a vakációt. Köszönöm, hogy elküldötted nekem egy éves Jancsi öcséd fényképét. Elleszem kedves emlékeim közé. — *László Gyula, Székelyhid*. Azért nem írtál oly régen, mert nem volt mit írnod s nem akartál unatni valami egyhangu levéllel. Én az egyhangu leveleket is szívesen olvasom, de alig hiszem, hogy te egyhangu, vagyis unalmas levelet írnál, legalább eddigi leveleid s mostani leveled is nem erre vallanak. Voltál édes anyáddal Nagyváradon, ott egy jó ismerősötlöknek elbeszéltek, hogy milyen jó kedves és tanulságos ujság a *Címbora*, s el is határozták, hogy megrendelik és te még kaptál is lőtük egy pár szép fehér galambot. Talán ennek öröme küldesz nekem egy millió csókot? — *Kovács Károly*. Első leveledet írod Kisbaconba, s ebben azt írod, hogy nagyon sok szép könyvemel olvastad és ezért minden jól kívánsz nekem. Jól esett olvasnom a leveledet, de következő leveledben azt is írd meg, hogy hol kelt a leveled. A második pótlórejtvényed sorra kerül. — *Horváth Sári, Vulkán*. Ha mindenki megkapta a 25. és 26. számot, csak te nem, nyilván a postán kallódott el a tied. A kiadóbácsi pótolja. Ejnye, ejnye, hát te is meghalattad a totrontáli szegény levélhordót? Mit vétett ellened? A pótlórejtvényed sorra kerül. Öcsike és Andris bizony egyelőre Pesten rekedtek, mert az az utolsó pilanatban Andris szintén megkapta a difteritist. — *Szolga Margit, Székelykeresztur*. Az udvarhelyi liceumban vizgáltál mint magántanuló s te kaptad a legjobbb bizonyítványt az első osztályban. Hát bizony nem csudálom, hogy nagy az örömed. Ehhez a ost már csak szép nyár kellene, ugy-e? — *Gámán Ellus és Zoltí, Marosvásárhely*. A sok és nehéz tanulás után pihenhettek, bizony, nagy boldogság ez. A vakációról való beszámolót elvárom.

A június havi rejtvények megfejtése.

23. szám. Névrejtvény: Filadelfia. Pótló-rejtvény: Vörös fenyő. Névrejtvény: Kolozsvár. Betűrejtvény: Árfolyam. Találós kérdés: Kádár. Pótlórejtvény: Kossuth Lajos. Számrejtvény: Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

24. szám. Pontrejtvény: János Vitéz. Szélmalomrejtvény: Szondy György. Betűrejtvény: A kerek kerekét kereken kerekíti kerekre. Névrejtvény: London. Léirarejtvény: Mikszáth Kálmán.

25. szám. Keresztrejtvény: Bendre Róza. Betűrejtvény: Elienség. Névrejtvény: Rákóczi. Versesrejtvény: Halló. Számrejtvény: Ki korán kel, aranyat lel.

26. szám. Pótlórejtvény: Petőfi Sándor. Pótlórejtvény: Vörösmarty. — Ókori feliratok: E picic lécen ülni t'los, de jó. Acél és esit vasat, a bölcs oktat okosat. Betűrejtvény: Egyesegyedül. Találós kérdés: És.

Megfejtették:

Böloni Feri, Follinek Ádám és Nóra, Maksay Sándor, Tóth Margit, Farkas György, Grodicki Tibike, Csonka Irén, Lőrinc Barna, Gullman Kata és Vera, Muzsnai Róza, Bozsány Margitka, Imreh Ili, Rodos István, Fried Gábor, László és Imre, Blatt Mariska, Lehner Edith, Dénes Erzsike, Windhaub Margit, Katz Miklós, Markovits Edith és Dusi, Beretzky András, Rosenzweig Malvinka, Stern Sanyi és Ducsi, Popper Bandi, Schulz Miklók, Veisz Lenke, Benedek Sándor, Csillag László, Kovács László, Heller Olga, Orbán Károly, Pál Feri, Grünér Pál, Vasas Béla, Horváth Sarolta, Dominits László, Huszár Jóska és Károly, Nemes Béla, Zoli és Magda, Tima Endre és Ilonka, Kun Jancsi, Lázár Róbert, Szilvási Károly, Laiber Irénke, Uram Ágnes, Paál Kálmán, Timár Sándor, Pintér István, Kerékgyártó Ferencz, Rosenfeld Pista, Barics Ilonka, Deák Tusika, és Piroska, Bartók Kati, Fazakas József, Papp Imre és Károly, Sylveszter Bözsike és Mariska, Asztalos Ducsi, Salámon József, Körtellessy Ernő, Blaskó György, Rábetz Adolf, Léb Zoltán és László, Kalmár Ica, Jerzsák Anna, Láng Endre, Kovács Károly, László Gyula, Barna Klári Cziáky István, Gyárfás és László, Böder Sándor, Péterfy Erzsike, Péter, Margit és Antal, Scheid József, Krafóll Micike, Nemes Béla, Zoli és Magda, Klein Irén, Lehner Edit, Maksay Sándor, Papp Imre és Károly, Schropp Terus, Kovács Erzsike, Weiszkopf Lajos, Boross Gyurka, Szilvássy Károly, Kendi Böske, Gámán Ellus és Zolti, Horváth Sarolta, Szolga Margit, Tuka Viola és Mária, Takó Vanda és Iduka, Lengyel Tuci, Igyártó Zoltán és Magdolna, Ausch testvérek, Klein Micike és Margit, Reich Magda, Stern Endre, Szabó Mariska és Gyula, Papp Imre és Károly, Jakó Vanda és Iduka, Benedek József, Sándor és Dezső, Paál Kálmán, Beretzky András, Friedmann Cica, Tima Endre és Ilonka, Markovits Edith és Ducsi, Bálint Lucika, Daraguss Ibolyka, Ajtay László, Zoltán és Miklós, Páska Judit, Latrud Anti és Józsi, Váró Éva, Bertha Géza, Blatt Mariska, Mándy Györgyi, Kovács Piroska, Máthé Klá-

rika, Markovits Edith és Dusi, Palaky Pali, Dácher András, Heller Olga, lécfalvi Szacsvey Zsiga, Oláh Erzsike, Rácz Vilma, Budorsky András, Auffenberg Norbert, Gléza Irénke, Gellért Pista, Dávid Bandika és Dudika, Taugrer Mihály, Galgon Herbert, Windhaub Margit, Kovács Mária, Turay Ilonka és Anna, Kolozsvár Bandi.

A megfejtők között 16 könyvet sorsoltunk ki. Tök-mag Öfelsége Elek nagyapó kalapjából a következők nevével húzta ki: Tima Endre és Ilonka, Zilah; Huszár Jóska és Károly, Abafája; Weisz Lenke, Szászrégen; Heller Olga, Arad; Péter Margit és Antal, Sepsiszentgyörgy; Lőrincz Barna, Losonc; Gullmann Kata és Vera, Nagyvárad; Bozsány Margitka, Nagysomkut; Tuka Viola és Mária, Medgyes; Péterfy Erzsike, Marosvásárhely; Imreh Ili, Rimaszombat; Horváth Sári, Vulkán; Popper Bandi, Buzeni Arad-megye; Farkas György, Bükfalva; Stern Sanyi és Ducsi, Torda; Fazakas József, Kovászna.

CIMBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánii-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a »Cimbora« részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Cuza Voda 4. — A kiadóhivatalhoz küldendők a »Cimbora« előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

Romániában évi 400 leu, negyedévenként 100 leu.

Csehszlovákiában évi 80 csehkorona, negyedévenként 20 csehkorona.

Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.

Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.

Jugoszláviában évi 200 dinár, negyedévenként 50 dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.